

Els diaris del franquisme

>> Portada del número extraordinari de Fires de 1940 del diari El Pirineo, amb la reproducció del cartell de Juan Orihuel.

La Guerra Civil de 1936-39 va escapar d'un doble tall mortal la vida periodística gironina. Dels dos periòdics existents, *Diari de Girona* i *L'Autonomista*, el primer va morir en començar la contesa i el segon en el moment d'acabar-se. Durant dos mesos i mig, Girona va ser una ciutat sense diaris.

El 17 d'abril de 1939, amb una absoluta precarietat de mitjans tècnics i humans, va veure la llum *El Pirineo. Diario al servicio de España y el Caudillo*, fundat per un grup de carlins i excombatents protegits pel Govern Civil.

Sortia a la tarda dels tallers de la impremta Ginès, i no tenia director perquè qui en feia les funcions no tenia el títol oficial indispensable. Sobre el seu contingut, el subtítol del diari ja era prou eloqüent.

El Pirineo va durar poc: va morir a l'edat de tres anys i mig, el 31 de desembre de 1942, per deixar pas a *Los Sitios de Gerona. Diario de FET y de las JONS*, que va néixer l'endemà, 1 de gener de 1943. Sortia els matins, imprès amb les màquines decomissades de *L'Autonomista*, i va ser durant més de quaranta anys el diari únic de Girona, acollit a la doble comoditat de la protecció oficial i del monopoli informatiu. Els seus directors van ser majoritàriament forasters. Pel que fa als continguts, Lluís G. Taberner deia en una cançó: «Tenim un petit diari / gairebé escrit a Madrid». La informació local era sotmesa al control dels governadors civils, caps provincials del Movimiento.

El 2 de gener de 1950 va aparèixer *Gerona, Hoja del Lunes*, periòdic que l'Associació de la Premsa tenia el privilegi d'editar el dia de la setmana en què no sortia cap diari. El full no va poder competir amb el seu homònim barceloní, que es venia gràcies a la informació futbolística, i va haver de plegar al cap de poques setmanes.

Extingit el Movimiento, *Los Sitios* va pertànyer a l'empresa estatal de mitjans de comunicació fins que, l'any 1984, va passar a l'empresa privada i va canviar el nom per l'actual de *Diari de Girona*. El monopoli periodístic gironí es va acabar el 24 de febrer de 1989 amb l'aparició del *Punt Diari*, rebatejat més tard com *El Punt*.

«La España Imperial y Misionera»

«Franco ha trocado la espada de guerrero por la pluma del legislador y, en esta hora óptima de amaneceres triunfales, en esta hora crítica de renovar europeo, el Caudillo ha levantado hasta la sima [*sic*] que de antiguo les correspondía a nuestra profesión, la de periodista. Franco está inscrito en el Registro Oficial de Periodistas con su labor diaria de primer español, que debe ser la aspiración suprema, el título máximo de los demás periodistas, de los que quiere como compañeros de su trabajar patrio, de los que él quiere junto a sí para lograr la España de Isabel y Fernando, la Imperial, la Justa, la Misionera, la Máxima porque es la que estuvo más cerca de Dios.»

Article editorial d'*El Pirineo*, 17 d'agost de 1942.

Els textos dels tres periòdics gironins
són expressius **del to i de l'estil imperials**
en la premsa de la dictadura

«España, brazo secular de Dios»

«En esta hora grave del mundo, nacemos con un solo y amoroso grito en los labios: España. Con un entero sentimiento en el corazón: su exaltación y su servicio. Una palabra iluminada y genial nos marca la ruta y el camino: la voz de Franco, capitán de la guerra, recia mano gobernadora, Caudillo y Jefe de la paz. Somos bandera al aire de una doctrina: la Nacional sindicalista, que se concreta y perfila en los 26 puntos de la Falange. Nos encontramos dentro de la órbita de la catolicidad, en el sagrado marco de la fe. Cuando España se articula en brazo secular de Dios, se ensancha y se duplica. A este elevado servicio orientaremos nuestros esfuerzos.»

Article editorial de *Los Sitios*, 1 de gener de 1943.

«Soldados en cuerpo y en espíritu»

«No nos cabe otra alegría y otra satisfacción que la de poner en la vanguardia de todos nuestros anhelos y de todos nuestros sentimientos al hombre singular que rige con mano firme –sin que su pulso tiemble en el empeño– los destinos de la Patria. Ninguna ocasión como ésta más propicia para nosotros de pronunciar respetuosa y entusiásticamente el nombre de Caudillo, el nombre de Franco, porque, siendo soldados también como somos –en cuerpo y en espíritu– de los sagrados ideales que supo resucitar y fundar el Generalísimo en la etapa más gloriosa de nuestra historia, forzoso es, en este trance, ponerlo de relieve en el guión de todos nuestros afanes.»

Article editorial de *Gerona, Hoja del Lunes*, 2 de gener de 1950